ANUL VI. — No. 1674

EDIȚIA ANTEIA

JOI 21 OCTOMBRE 1893

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 și 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una înainte

In București la casa Administrației
Din Județe și Streinătate prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în streinătate 50
Șase luni » 15 » » » 25
Trei luni » 8 » » » 13

Un numĕr în streinătate 15 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Sa te feresti Române de cuiu strein în casa

V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

NE ASFIXIEM

SATIRA ZILEI

TAKE GOLDWURM

D. Duca și noul proiect de reorganizare

TAINELE NOPȚEI

București, 20 Octombre 1893.

NE ASFIXIEM

Nu's de cît de cincĭ anĭ la guvern și deja crimele și fără de legile conservatorilor aŭ luat proporțiĭ înspăimîntătoare.

Fructul cel de pe urmă al celeĭ maĭ detestabile organizațiĭ politice, conservatoriĭ se grăbesc, se întrec carĭ maĭ de carĭ, să dea ultima lovitură putredeĭ și subțireĭ noastre pătuiĭ politice.

Grăbițĭ să sfîrșească cît maĭ curînd cu certurile intestine, care-ĭ puneaŭ în neputință de a se năpusti asupra budgetuluĭ cu toată setea lăcomieĭ lor pătimașe, bătrîniĭ conservatorĭ aŭ primit în sînul lor pe toate ciupercile junimiste și pe toate lepădăturile celor-l'alte partide.

Junimiștiĭ, crescuțĭ cu atîta greutate pe gunoiul areneĭ noastre politice de către liberalĭ, urlaŭ a moarte, neputînd trăi fără ploae budgetară. Conservatoriĭ leneșĭ și incapabilĭ de orĭ-ce idee, cum le-a fost tot-d'a-una firea ciocoilor, ĭ-aŭ băgat în pline, în calitate de fabricanțĭ și susținătorĭ ale așa numitelor *reforme conservatoare (?)*

Ușa fiind deschisă tuturor nulităților, tuturor trădătorilor, tuturor celor huliți, huiduiți, alungați din toate părțile, era natural că și Take Ionescu, care întrunea în gradul cel maĭ înalt condițiele de maĭ sus, să se strecoare și el pe banca ministerială.

Și ce putea să iasă din această impură amestecătură, compusă din elementele cele maĭ reacționare, cele maĭ meschine și cele maĭ putrede care există în țară?

Evident că o bogată inflorescență de crime, de fără de legĭ, de turpitudinĭ și de falșurĭ și escrocheriĭ fără de samăn.

Uitați-vă și admirați splendidul buchet:

Catargiu acoperind cu vălul uităreĭ infamele asasinate de la Dorohoiŭ și punîndu-se între opinia publică și hoțiĭ nerușinați de la comuna din Galați.

Jack Lahovary, umed încă de sîngele nenorociților țăranĭ, acoperindu-ne de rușine și de ridicol în fața întregeĭ Europĭ, făcînd și desfăcînd totul în armată după capriciele *Julieĭ la Belle.*

D. P. P. Carp, lăsînd pradă unor străinĭ, carĭ nu aveaŭ dreptul să și-o însușească, întreaga moștenire Bedmar, numaĭ și numaĭ ca să arăte că un ministru romîn poate să facă în țara asta orĭ ce, dacă îĭ vine la socoteală s'o facă.

Iar ca încoronare, ca foc bengal, Take Ionescu, după doĭ anĭ de educație ministerială, ne dă la iveală pe Schwalb și pe Goldwurm.

Bătrîniĭ mergeaŭ cu diligența, noĭ mergem cu drumul de fer, iar urmașiĭ noștri vor călători cu ameționarea iuțeală a electricității. Așa vrea progresul.

Uitați-vĕ cum anticipează Take Ionescu asupra viitoruluĭ! Cît s'aŭ căznit bieții bătrînĭ până aŭ comis cîte o mică infamie! Cițĭ anĭ de minister le-aŭ trebuit celor-l'alțĭ până aŭ reușit să se ridice de-asupra mulțimeĭ banale și să-șĭ scrie gloriosul lor nume în cartea neagră a politiceĭ noastre!

Take, natură puternică și fantezie bogată, a făcut în două lunĭ, ceea ce n'aŭ putut face ceĭ-l'alțĭ în curs de anĭ întregĭ. Poftițĭ, voĭ toțĭ miniștri trecuțĭ și viitorĭ, și comitețĭ dacă sînteți în stare, pe Schwalb și pe Goldwurm, fără să maĭ vorbim de Lisambert și de Leiba Focșaner, numaĭ în cîte-va săptămînĭ?

Un regim a căreia quintesență și apoteoză e Take Ionescu, nu poate de cît să ne smulgă cele maĭ crude invective, dar și cele maĭ călduroase aplauze.

Nimic nu putea să dea de rîpă maĭ bine și maĭ repede regimul nostru electoral. E evident că țara adevĕrată, va trebui să-șĭ deschidă ochiĭ în fața aceste stărĭ de lucrurĭ, și să ardă cu ferul roșu gangrena care o amenință cu peirea.

Conservatoriĭ de toate nuanțele și de toate proveniențele, caracterizează perfect, prin faptele ce le comit de cincĭ anĭ încoace, rĕul pe care îl suferim din pricina stupideĭ noastre organizațiĭ politice: Domnia miculuĭ numĕr de IanicerĬ ce compun colegiul I.

A sosit timpul ca să curățăm atmosfera politică a țăreĭ de emanația conservatoare, produsul unuĭ colegiŭ politic în putrefacție.

Și cît maĭ curînd, — că ne asfixiem.

Stan.

SATIRA ZILEI

O corespondență ciudată

Ce de maĭ molturĭ și cu conflictul de la Teatru! Tot felul de știrĭ, de versiunĭ și de comentariĭ, care de care maĭ puțin adevĕrate.

Adevĕrul pur l'a descoperit sub-scrisul, care se grăbește a-l comunica și cititorilor gentilĭ. Grație unei indiscrețiunĭ am pus mîna pe corespondența urmată în această lugubră tragicomedie.

Iată această corespondență:

Domnuluĭ Director general al Teatrelor din Romînia

București.

Domnule,

Am onoare a vĕ ruga să bine-voițĭ a spune actorilor de la Teatrul Național, că Primăria a dat ordin să joace gratis în cinstea Fericitului Eveniment, Duminică 17 corent. Vĕ rog, decĭ, să nu umblațĭ cu fleacurĭ, — că eŭ nu știŭ multe. O dată desfințez societatea dramatică.

p. primar:
D. R. Rosetti.

La această ipistolie, Direcția teatrulul a rĕspuns următoarele:

Primărieĭ Urbeĭ Bucureștĭ Loco.

Domnule Primar,

Ca rĕspuns la adresa D-v. No.... vă rĕspund că noĭ nu putem juca gratis. Dacă D. D. R. Rosetti ține să placă Regeluĭ, n'are de cît să-șĭ plătească luxul ăsta cu baniĭ Dumneaeluĭ. Noĭ nu avem parale de aruncat pe gîrlă, — scurt și coprinzător. Dacă vă place:

p. Comitetul teatral
D. R. Rosetti.

In urma aceste vii corespondențe, *Timpul* nu s'a putut opri din indignare și a publicat articolul următor:

Mizerabiliĭ de la Teatru

Aceea-ce se petrece la Teatrul Național este un adevĕrat scandal, o adevĕrată infamie. Domniĭ din comitet, în cap cu un anume D. R. Rosetti, aŭ cutezat să refuze M. S. Regeluĭ un mic plocon. E drept că și primăria, prin organul D-luĭ D. R. Rosetti, n'a fost destul de energică, — dar asta nu ne împiedică de a înfiera cu cea din urmă violență atitudinea comitetuluĭ teatral. Trimitem acestor Domnĭ tot disprețul nostru.

D. R. Rosetti
Redactor la *Timpul.*

Precum se vede, această chestiune a produs un adevĕrat scandal în treĭ instituțiĭ de odată, și n'a ajuns la nicĭ un rezultat.

Rigolo.

TELEGRAME

LENS, 19 Octombre. — O explozie de dinamită s'a produs aseară dinaintea caselor a 4 minerĭ, care aŭ reluat lucrul. Sînt numaĭ stricăciunĭ materiale.

VASINGTON, 19 Octombre.—Senatul a adoptat cu 43 voturĭ contra 32, proiectul de desființare a bilulul Sherman.

MADRID, 19 Octombre.—Consiliul de miniștri a hotărît să stabilească o linie de vapoare, care să facă serviciŭ de două orĭ pe zi între Mallaga și Melilla.

Forturile Melilleĭ aŭ bombardat de Duminecă dimineață două sate ale Kabililor, aĭ cărora locuitorĭ s'aŭ refugiat în munțĭ.

Fotografiĭ cazone

XI

DON GENERAL VLADESCU

Don general Vlădescu Mateiŭ are aerul unuĭ june tînăr deghizat în bătrîn. Și cu toate astea, slava Domnuluĭ, are 58 de roze, — roze *degradate*, în sens cazon.

Dacă vețĭ întîlni pe drum un cap de păpușică, cu mustățĭ albe ca lîna și lungĭ ca niște mustățĭ de operetă, să știțĭ că e capul luĭ don general de divizie Vlădescu, șeful statuluĭ-major regesc. Îțĭ facĭ impresia unuĭ măr domnesc pus într'un copac de crăciun.

Vecinic zîmbitor și cochet, galant și țanțoș, șeful administrațieĭ palatuluĭ, se spune că-ĭ om de treabă în fond, numaĭ are mania de a-șĭ lua rolul din operetă în serios.

Din pricina asta și-a atras destule săpunelĭ din partea aceleĭ părțĭ din presă care, în loc să se repeadă la cine aruncă piatra, se repede la bietul bolovan. Și, cum don general Vlădescu a interzis audiențele politice la Rege, a încasat înjurăturile care *nu puteaŭ* merge la destinație.

Ca ministru de Rĕzboiŭ a avut o luptă crîncenă cu deputatul țivil Dobrescu-Prahova. S'aŭ trimes reciproc nu știŭ în ce regiunĭ, în care nimenĭ nu se maĭ întoarce... Firește, nu în cer.

Rezultatul: Nu se știe ce-o fi rĕmas din comendurirea din partea loculuĭ.

Un răcan.

TAKE GOLDWURM

Cine-ĭ Goldwurm?—Telegrama insultătoare magistraturei. — Take Ionescu, Bosie, C. Ghiță Ioan. — D. Marghiloman intervine.— Procurorul de Botoșanĭ în capitală.

Cine-ĭ Goldwurm?

Un evreŭ care s'a ocupat la Botoșanĭ cu tot felul de afacerĭ incorecte și cu tot felul de tripotagiurĭ îndoelnice. Găsind că Botoșaniĭ nu-s un cîmp destul de larg pentru activitatea sa neastîmpărată, s'a strămutat la Bucureștĭ, unde opera cu multă îndrăsneală și fără nicĭ o grijă.

Telegrama insultătoare magistraturei

Parchetul din Botoșanĭ, pus pe urma faptelor comise de Goldwurm, în acea localitate, hotărăște arestarea luĭ. In momentul cînd judecătorul de instrucție, care îĭ pregătise deja mandatul de arestare, aștepta numaĭ autorizația autorităților în drept din capitală, unde se afla Goldwurm, pentru a-ĭ aplica mandatul, acesta trimete parchetuluĭ din Botoșanĭ o telegramă plină de insulte, telegramă care a fost dată și publicitățeĭ.

Take Ionescu, Bosie, C. Ghiță Ioan

Situația luĭ Goldwurm devenise cu totul critică în urma acesteĭ telegrame. Insultele la adresa magistraților se pedepsesc foarte aspru și magistrațiĭ botoșănenĭ eraŭ hotărîțĭ să'l urmărească și pentru acest noŭ delict.

Goldwurm desperat, aleargă la Sinaia unde găsește pe D. Ghiță Ioan și'l însărcinează să meargă la Botoșanĭ să stăruie pentru a-l scăpa din încurcătură. De sigur că în schimbul uneĭ importante sume de banĭ.

Ajuns la Botoșanĭ și văzînd că Goldwurm nu poate fi scăpat cu una cu două, D. C. Ghiță Ioan, profitînd de faptul că fratele sĕŭ se afla în acel moment interim la ministerul de justiție, stăruie să i se vie în ajutor.

Take Ionescu pune pe directorul ministeruluĭ de justiție, pe D. Bosie să trimeată o telegramă parchetuluĭ din Botoșanĭ ca să întrebe ce-ĭ cu Goldwurm?

De și laconică, depeșa a făcut un mare efect.

Inchipuițĭ-vĕ ce trebuiaŭ să creadă bieții magistrațĭ vĕzînd că însușĭ ministerul de justiție se interesează de această afacere.

Și Goldwurm a fost lăsat în pace să-șĭ vadă de vechiul meșteșug.

D. Marghiloman intervine

D. Marghiloman, reluînd conducerea ministeruluĭ de justiție, află despre scandalul Ionescu-Goldwurm și cercetează de aproape afacerea, ca să vadă ce-ĭ cum? Dînd peste telegrama D-luĭ Bosie, se înfurie și făcu aspre observațiĭ directoruluĭ ministeruluĭ pentru ușurința sa. Aflînd însă cine-ĭ instigatorul aceste afacerĭ, s'a exprimat, textual, ast-fel: «Cînd îl voiŭ întîlni pe D. C. Ghiță Ioan, am să-ĭ trag o săpuneală de are s'o ție minte multă vreme».

Evident că D. Bosie n'a putut să trimeată telegrama fără știrea șefuluĭ sĕŭ ad-interim. D. Marghiloman însă ca să nu maĭ mărească scandalul, a tăcut.

Procurorul din Botoșanĭ în Capitală

D. Marghiloman a chemat telegrafic pe procurorul din Botoșanĭ, ca să-ĭ destăinuiască pe larg afacerea:

Procurorul a și sosit și a și avut maĭ multe întrevederĭ cu ministrul de justiție relativ la această afacere.

Informațiile noastre se sfîrșesc aicea. Vom ține mereŭ în curent pe cititoriĭ noștri despre tot ce vom maĭ afla relativ la această scandaloasă afacere.

Idem.

Cît ne costă Schwalb?

Știm că pe familia Schwalb, grațierea tînăruluĭ falsificator cu același nume, a costat'o 3-4000 de lei, banĭ încasațĭ de Take Ionescu prin intermediarul bancheruluĭ P. Landaŭ.

Ar fi însă foarte interesant de știut cît o costă pe comuna orașuluĭ Galațĭ, această grațiere?

Se vede din informațiele pe care le-am publicat erĭ, că cel ce-a stăruit din rĕsputerĭ pentru grațierea luĭ Schwalb, a fost D. Ghiță Ioan, tatăl ministruluĭ și fost tovarăș la acsizele orașuluĭ Galațĭ cu tatăl grațiatuluĭ.

Ce l'a împins pe D. Ghiță Ioan să meargă cu condescendența către familia Schwalb până întru a compromite pe fiul sĕŭ, împingîndu-l la comiterea faptuluĭ de care se ocupă astă-zi întreaga presă independentă?

Suma de 4000 de leĭ n'ar fi fost suficientă pentru a mulțumi și pe D. Ghiță Ioan și pe ministrul interim de la justiție. D. Take s'ar putea chiar plînge, că această mizerabilă sumă de abia i-a ajuns pentru a plăti pe gazetariĭ carĭ i-aŭ luat apărarea, și că luĭ nu i-a rĕmas nicĭ un cîștig din această afacere.

E probabil dar că bătrînul Schwalb avea mijloace foarte serioase de presiune asupra D-luĭ Ghiță Ioan.

Fiind dat că ambiĭ aŭ fost tovarășĭ la acsizul comuneĭ Galațĭ, de ce natură pot fi actele compromițătoare pentru D. Ghiță Ioan, pe care le posedă bătrînul Schwalb?

Ar fi foarte interesant de știut, și se va ști de sigur într'o bună dimineață.

Atuncĭ vom vedea cît o costă pe comuna Galațĭ grațierea luĭ Schwalb.

De sigur că foarte scump.

Cerber.

DIN GERMANIA

Buletin Exterior

De și maĭ sînt vre-o patru săptămînĭ până la deschiderea sesiuneĭ parlamentare, totușĭ ziarele discută deja serios și în fond chestiile ce vor preocupa Reichstagul. Pe lîngă budget, una din principalele chestiunĭ care vor veni în desbatere va fi și proiectul nouilor imposite, necesitate prin votarea proiectuluĭ militar din sesiunea trecută.

Acest proiect va preocupa probabil Parlamentul pe tot timpul durateĭ acesteĭ sesiunĭ și va influența foarte mult constelația parlamentară, precum și atitudinea diverselor partide față cu guvernul. Ministrul de finanțe, D-rul Miquel, boscarul financiar cum îĭ se maĭ zice, întîmpină deja de pe acum cele maĭ marĭ greutățĭ în elaborarea acestuĭ proiect și chiar a ajuns din cauza asta în conflict cu miniștriĭ de finanțe aĭ Statelor Sudice, carĭ, ținînd seamă de curentul puternic al opinieĭ publice, nu consimt la noul imposit asupra vinuluĭ, așa cum e plănuit de către ministrul Prusieĭ.

A doua chestiune de o mare însemnătate politică, atît internă cît și externă, și care va preocupa Reichstagul, sînt tratatele de comerciŭ cu diversele State. Se crede că tratatele comerciale cu *Romînia*, Serbia și Spania vor veni în discuție după deschidere, adică la un timp cînd tratările ce se urmează actualmente cu Rusia nu vor fi sfîrșite încă.

Această coincidență de împrejurărĭ este foarte neplăcută guvernuluĭ și D-luĭ de Caprivi, căcĭ aproape sigur că agrariĭ și Junkeriĭ se vor folosi de desbaterea asupra tratatelor cu Romînia, Serbia și Spania, spre a pune tot felul de bețe în roate și a împiedica o înțelegere cu Rusia.

Că vor reuși e îndoelnic, că vor îngreuia însă foarte mult mersul negociărilor, e aproape sigur. De asemenea e sigur că partidul agrar va ataca cu violență tratatele cele-l'alte, maĭ cu seamă cel încheiat *cu noĭ* și cu Spania.

Am arătat altă dată ce crede acest partid cu privire la încheierea de tratate comerciale cu Rusia, Romînia etc. Agrariĭ susțin că toate aceste țărĭ aŭ maĭ mare nevoie de Germania de cît Germania de ele și că aceasta din urmă *n'are de cît să exerciteze o presiune financiară asupra lor spre a-le face maĭ docile.* Pe tema aceasta se va face opoziție D-luĭ de Caprivi cînd tratatele comerciale maĭ sus zise vor veni în desbaterea Reichstagulul.

Ziarul *Allgem. Zeitung* din München vorbind de tratatul romîno-german care s'a sub-scris maĭ zilele trecute, zice că el va fi în Reichstag piatra de încercare pentru guvern cu privire la perspectiva uneĭ înțelegerĭ cu Rusia. La discuția asupra tratatuluĭ cu Romînia se va vedea dacă D. de Caprivi va dispune și de o majoritate pentru votarea tratatuluĭ cu Rusia. De alt-fel sub-scrierea tratatuluĭ comercial germano-romîn a trecut aproape neobservată, atențiunea tuturor fiind îndreptată înspre negocierile cu Rusia, de cea maĭ mare importanță pentru Germania.

X. X.

Criza în Austria

— PRIN FIR TELEGRAFIC —

VIENA, 19 Octombre.—Ziarele de și constată că nu s'a luat încă nicĭ o hotărîre definitivă în privința crizeĭ, sînt însă de părere că soluțiunea cea maĭ probabilă este demisiunea cabinetuluĭ și formarea unuĭ minister de coaliție (club Hohenwart, polonez și stînga). Această opiniune se întemeiază pe faptul că toate personagiile chemate de împĕrat s'aŭ exprimat în acest sens.

Se asigură în același timp că nu s'a vorbit de nimenĭ în aceste audiențe. Cu toate acestea cîte-va ziare publică nume ce sînt bazate pe presupunerĭ.

Impĕratul a primit ierĭ seară pe D. de Kalnoky.

DESMINȚIRI... PREFECTORIALE

Un ziar din Giurgiŭ încearcă să desmintă informația dată de noĭ relativ la neregulele descoperite de D. colonel Bengescu cu ocazia inspecțieĭ pe care a făcut'o casierieĭ regimentuluĭ No. 5 de Vlașca.

Noĭ menținem exactitatea celor denunțate în coloanele gazeteĭ noastre, ba chiar o să aducem probe și acuzărĭ nouĭ și nu vom înceta de a reveni până nu se va face completă lumină în chestia aceasta.

Iată cum staŭ lucrurile în momentul de față.

D. colonel Iarca, comandantul regimentuluĭ 5 de dorobanțĭ, supărat de denunțarea noastră și bănuind că autorul eĭ ar fi D. lt. colonel Sorescu din același regiment, a voit să-șĭ răzbune cu orĭ ce preț asupra D-sale. Avut'a D. colonel Iarca și alte motive de răzbunare asupra D-luĭ lt. colonel Sorescu? N'o știm, dar e probabil că da, fața cu procedările pe care le-a întrebuințat ca să'șĭ răzbune.

Cititoriĭ noștri aŭ vĕzut, dintr'o scrisoare pe care am publicat'o zilele acestea, cum D. prefect Gentili, a chemat acasă la D-sa pe D. Nicolae Pascal, autorul informațieĭ date de noĭ, și prin amenințărĭ infame l'a forțat să iscălească o declarație prin care D. lt. colonel Sorescu era desemnat ca autor al informațieĭ.

Această declarație, redactată chiar în casa prefectuluĭ, a fost anulată prin publicitate de D. N. Pascal de îndată ce a scăpat din mîna prefectuluĭ.

Totușĭ, D. colonel Iarca a comunicat'o comandantuluĭ corpuluĭ II de armată, care a dat telegrafic *opt zile* de închisoare D-luĭ lt. colonel Sorescu.

E adevĕrat saŭ nu? Să îndrăsnească D. colonel Iarca să ne desmintă că nu s'a servit de această declarație smulsă cu forța, față de D. general Arion.

Ca complectare a răzbunăreĭ coloneluluĭ, D. lt. colonel Sorescu a fost permutat la T.-Severin pe ziua de 16 Octombre!

Și această permutare a fost motivată

tot de declarația falșă smulsă de prefectul Gentili!

După cum se vede lucrurile s'aŭ complicat grozav. Vinovații s'aŭ înmulțit.

Presupunînd chiar pentru un moment, lucru cam greŭ de altmintrelea, că D. colonel Iarca n'a știut nimica de modul cum s'a căpătat declarația D-luĭ N. Pascal, cum rămîne cu D. prefect Gentili?

De nu se va face lumina necesară asupra acesteĭ deplorabile afacerĭ, promitem că vom reveni.

Idem.

C. F. R.

D. Duca si noul proect de reorganizare

XII

Serviciul medical

Serviciul medical al C. F. există de la începutul exploatăreĭ liniilor, și atribuțiunile medicilor eraŭ de a da ajutorul lor, la întregul personal de pe linie, iar nu după cum spune D. Duca, că se mărginea numaĭ la constatarea cazurilor de boală, în cazurĭ de concediŭ, și la darea de ajutor, în cazurĭ de accidente. Prin aceasta voia a-șĭ însuși dreptul unuĭ act ce nu-ĭ aparține.

Liniile se împart astă-zĭ în 49 circumscripțiunĭ, avînd fie-care cîte un medic. Acest medic însă, *rĕŭ plătit*, lasă serviciul C. F. în al doilea rînd; ast-fel că bolnaviĭ de pe linie, carĭ nu pot veni acasă la doctor, riscă să moară cu zile. De aceea și numĕrul bolnavilor a crescut proporțional, cu personalul; după cum și D. Duca o recunoaște prin raportul general. (Slavă ție, Doamne!) D-sa însă, atribue aceasta, *influențeĭ* care a bântuit acum cîțĭ-va anĭ!

Numărul mortalitățeĭ bolnavilor de tuberculoză, se constată după statistica generală, că crește din an în an. În 1889 tuberculoza a dat 15 morțĭ; în 1890—91 cîte 17 pe fie-care an; în 1892 tuberculoza a făcut 20 victime.

Ca boală predominantă, Domnul Duca, recunoaște în primul rînd, *impaludismul* și-o atribue următoarelor cause: nenumăratelor gropĭ cu apă stătătoare, care se găsesc de-a lungul liniilor, și în vecinătatea maĭ multor gărĭ; releĭ calitățĭ a apeĭ de bĕut din maĭ multe stațiunĭ și maĭ toate cantoanele; insuficiențeĭ și proasteĭ stărĭ a locuințelor, pentru adăpostirea personaluluĭ.

Boalele organelor respiratoare, boalele de stomac, reumatismul, etc. D. Duca zice că provin din cauza condițiunilor de traiŭ ale personaluluĭ.

Dacă direcțiunea a recunoscut toate acestea, pentru ce dar, *nouile localurĭ se construesc tot atît de insuficiente?* De ce nu se caută a se scurge apele din apropierea liniilor ferate și din pimnițele localurilor și de ce nu se construesc fîntînĭ cu apă de băut, cu filtrurĭ, cum se află în Francia la societatea *d'Est*.

Linia Iași-Vasluiŭ s'a pus în circulație anul trecut; cu toate acestea nicĭ până astăzĭ nu s'aŭ făcut prețurile necesare, iar din Bârnova și până la Vasluĭ, de o parte și de alta a linieĭ, e numaĭ mlaștină.

Pe linia Iași-Dorohoiŭ, ce se construește acum, e același teren; cu toate acestea, devizele nu prevĕd apelor stătătoare. Maĭ mult încă, sînt localitățĭ unde direcțiunea a cheltuit sume enorme pentru înmagazinarea apeĭ de ploae chiar în raionul găreĭ!

Apoĭ bine, Domnule Duca, spuĭ că boalele organelor respiratoare, boale de stomac și reumatismul se nasc din pricina condițiunilor de traiŭ a personaluluĭ și facĭ totul ca să păstrezĭ aceste condițiunĭ?

Dar cum voeștĭ să trăim cînd micul salariŭ pe care 'l avem, propuĭ să fie și maĭ mic, și nĭ-l micșorațĭ încă luîndu-ne amenzĭ ilegale și absurde, până la 20—30 leĭ, și chiar maĭ mult pe lună!?

Ce traiŭ putem avea în locuințe și biurourĭ construite nehigienic, maĭ toate igrasioase?

Mĕ mir dar cum aĭ curajul să spuĭ că reumatizmul se datorește moduluĭ de traiŭ al funcționaruluĭ, cînd toată lumea știe că se datorește serviciuluĭ de 24 ore pe timpurĭ umede și nesuferite.

Tampon.

CONVORBIRI INTIME

D. Joseph Capéran

Acesta este numele autoruluĭ pus în fruntea uneĭ cărțĭ intitulată: *Les Franco-Roumaines*, coprinzînd traducerĭ franceze din poeziile luĭ Alexandri, Bolintineanu și Mureșeanu.

D. Capéran a trăit mult timp în țara noastră, s'a familiarizat cu literatura romînească, dar maĭ ales cu dulcea și mlădioasa noastră limbă.

Astă zĭ, retras în Franța, își amintește de noĭ cu o nobilă simpatie.

Aceasta o dovedesc traducerile D-sale, carĭ nu sînt făcute cu ușurința unuĭ diletant, în ore de distracție; ci unde se întîlnește o notă de emoțiune sinceră.

Firește, lucrarea D-luĭ Capéran nu poate fi supusă uneĭ analize severe; ea este departe de a aspira la o asemenea pretențiune; această lucrare are caracterul unuĭ omagiŭ de aducere aminte față de o țară, unde autorul are amintirĭ ce-ĭ sînt scumpe.

Poeziile traduse sînt luate din acelea carĭ aparțin genuluĭ epic. Dintre cele maĭ reușite se poate cita *Le Sergent* (Sergentul de Alexandri) *La mère d'Etienne-le-Grand* (Muma luĭ Ștefan cel mare de Bolintineanu) și *Daniel l'ermite* (Daniel Sihastru de Bolintineanu).

La sfîrșitul cărțeĭ se află o poezie originală: *À la Roumanie*, scrisă cu prilejul aniversăreĭ independențeĭ Romînieĭ. Versurile sînt însuflețite de un entuziasm, care sună ca un cîntec de triumf.

Cum D. Capéran izbutește a scrie versurĭ, adese-orĭ uimitor de frumoase, credem că în curînd ne va da traducerĭ și din poețiĭ noștri liricĭ.

Și dacă eminentul scritor Clovis Hugues,—care a însoțit cartea D-luĭ Copéran de o admirabilă prefață — mărturisește că, la citirea acestor traducerĭ a simțit «acel farmec care se simte în aierul curar și larg al munților», de sigur, traducerile din poețiĭ noștri liricĭ vor impresiona maĭ adînc. Găcĭ dînd puțin modestia la o parte, putem afirma că și noĭ avem visătorĭ și cugetătorĭ noștri, carĭ pot sta alăturĭ de aceea aĭ marilor literaturĭ europene.

Tradem.

Isprăvile luĭ Grecescu

— Corespondență din Galați —

In afacerea furtuluĭ de la hotel Concordia, cu ocazia căruia polițaiul Grecescu a comis cele ne maĭ pomenite barbariĭ și cele maĭ îndrăznețe hoțiĭ, nu s'a făcut nimic până acum.

Sintănouă zile de cînd parchetul a primit denunțarea despre modul cum s'aŭ petrecut faptele și totușĭ nu ia nicĭ o mĕsură.

In loc să se ocupe singur cu conducerea investigațiilor, parchetul însărcinează pe polițaiul Grecescu, care face ce vrea.

Așa, între altele, făcînd perchiziție portaruluĭ de la hotel, găsește asupra luĭ suma de 800 de leĭ, Grecescu însă declară că n'a găsit de cît 160,—cine să-l controleze?

Bietul portar se află nebun în închisoare și nu poate vorbi.

Vĕzînd însă că faptul e cunoscut de public, Grecescu acuză pe polițaiul din Burdujenĭ că ar fi luat diferența de la 160 la 800 de leĭ.

Faptul nu e adevĕrat căcĭ chiar din declarația autoruluĭ furtuluĭ, Hami Kon, arestat la Burdujenĭ, reiese că el n'avea asupra luĭ de cît 10,000 de leĭ, iar restul de 800 se afla la portarul hoteluluĭ.

In plus Grecescu a luat servitoarelor Ana Lupan și Verona Naghi, suma de 78 de leĭ, sumă care nu le-a fost restituită nicĭ până astăzĭ, cu toate că servitoarele aŭ fost puse în libertate ca nevinovate și cu toate că ele aŭ reclamat Procuroruluĭ să li se restitue suma aceasta, deținută de Grecescu.

Ceea-ce reiese din toate acestea e că parchetul, reprezentat prin D. prim-procuror Pancu, are o teamă crozavă de Grecescu și nu numaĭ că nu dă nicĭ un curs denunțărilor făcute contra polițaiuluĭ *dar i-le dă tot luĭ să le rezolve!*

Conduita prim-procurorului e așa de inexplicabilă și de servilă, în cît n'o putem înțelege de cît presupunînd că D. Pancu e dator cu multe și grele serviciĭ guvernuluĭ conservator și în special D-luĭ Lascar Catargiu, protectorul luĭ Grecescu.

Opinia publică, indignată și nu excitată cere însă satisfacție cu orĭ-ce preț.

Cine îĭ va da-o?

Corespondent.

INFORMATIUNI

Lectoriĭ noștri vor găsi tot-d'a-una pe pagina a treia Bursa cerealelor din Brăila *și la pagina a patra* bursa din Bucureștĭ *precum și* plecarea și sosirea trenurilor din și în Bucureștĭ.

DIN EDIȚIA A DOUA DE IERI

Celebra armonie junimisto-conservatoare e pe ducă. Intrigile și certurile care fuseseră amînate un moment din cauza botezuluĭ Fericituluĭ Eveniment, aŭ eșit din noŭ la maidan,—și încă cu o furie îndoită.

Conu Lascar nu a primit nicĭ una din condițiile junimiștilor. Din cauza asta, D-sa a trimis deja înapoĭ pe D. Costa Balș, prefectul de Iașĭ, ca să-șĭ mențină funcția.

D. Balș a plecat la serviciŭ; D. G. A. Catargi rĕmîne paraponisit.

Un ziar guvernamental din capitală înjură într'un mod teribil pe D. Enescu, senator guvernamental din Ploeștĭ.

Precum se vede, efectele armonieĭ se întind și în provincie.

Vom vorbi mîine maĭ pe larg despre situația guvernamentală din Ploeștĭ.

Sub-prefectul din Coteștĭ, (R.-Sărat) comunică precum că Ion V. Hurmuz, din acea comună, a ucis azĭ-noapte pe concubina sa Dumitra.

Procurorul și medicul aŭ plecat în localitate.

Aseară s'a observat că la Teatrul Liric nu eraŭ de cît miniștriĭ conservatorĭ, D-niĭ Lahovary și Take Ionescu, carĭ atrăgeaŭ privirile tuturor prin aerul plouat pe care l'aveaŭ și prin convorbirile misterioase pe care le țineaŭ tot timpul.

Elementul junimist se retrăsese în lumea jalnică de la opera italiană. D. Ghermani, reprezentantul grupuluĭ, făcea studiĭ asupra conspirațieĭ în potriva Hughenoților.

In comuna Ifocenĭ, cătunele Tomșa și Oțelenĭ din județul Ilfov, s'a ivit febra aftoasă.

Ministerul de rĕzboiŭ, a aprobat cererea consiliuluĭ sanitar superior, de a concentra un număr de soldațĭ carĭ să formeze un cordon militar în jurul comunelor Ceaciru, Valea Cînepeĭ și Bruanu din jud. Brăila.

Cordonul e necesitat de holera care bîntue încă în aceste localitățĭ.

La Focșanĭ a fost ales președinte al comitetuluĭ permanent D. I. F. Robescu; vice-președințĭ, Teodor Vircolicĭ și Ghiță Raicu; secretarĭ, D. G. N. Segara și D. G. I. Sclavone.

In comuna Jirlăŭ, jud. R.-Sărat, s'aŭ ivit 13 cazurĭ de scarlatină printre copiiĭ de la școală, care a și fost închisă.

Medicul primar și medicul plășeĭ, aŭ plecat în localitate.

Anunțăm cu cea maĭ mare plăcere pe cititoriĭ noștri, că distinsul doctor *St. Olchowschy*, întorcîndu-se din străinătate, și-a reluat clientela.

La Tichileștĭ, județul Brăila, s'aŭ ivit treĭ cazurĭ nuoĭ de holeră.

Intinderea pădureĭ arse de la Letea-Nouă, este de 50—60 de hectare.

La Netoțĭ s'aŭ ivit 7 noĭ cazurĭ de febră tifoidă palustră.

Sesiunea consiliuluĭ general județian din Fălticenĭ, a fost închisă.

In județul Covurluiŭ, epidemia de febră aftoasă s'a stins.

Escrocul Gheorghe Teofan Maris, fiind grec supus otoman, cererea de estrădare, adresată Turcieĭ, din partea guvernuluĭ romîn, a fost refuzată.

Suma cu care el a înșelat pe Gălățenĭ, se ridică la peste un sfert de milion.

STIRI TELEGRAFICE

PARIS, 18 Octombre.—Consiliul municipal din Paris a votat un credit de 10,000 francĭ pentru a veni în ajutorul minerilor greviștĭ și a emis un vot de a se cere amnistie pentru toate faptele de grevă și pentru delictele politice.

VIENA, 18 Octombre. — După *Polit. Correspondenz*, D. Simicĭ, ministrul Serbieĭ la Viena, ar fi remis chiar azĭ la ministerul afacerilor streine o notă a guvernuluĭ sĕŭ relativă la accise, și care ține seamă de toate punctele de vedere ale Austro-Ungarieĭ.

AJACCIO, 18 Octombre.—Escadra rusească va sosi mîine. Consiliul comunal a dat deplină putere primaruluĭ pentru preparativele recepțiuniĭ.

MADRID, 18 Octombre.—Lipsind științĭ din Melilla, populațiunea este alarmată. Partidul conservator se folosește de situațiunea pentru a o exploata. Se semnalează manifestațiunĭ patriotice la Saragosa, Santander și la Valadolid.

MADRID, 18 Octombre. — După niște acte surprinzătoare de curagiŭ, prințul Ferdinand de Burbon s'a întors în fort.

Se zice că Kabiliĭ aŭ suferit pierderĭ marĭ. Mîine va sosi un al doilea corp de armată la Melilla.

CHICAGO, 18 Octombre. — Toate serbările cu ocaziunea închideriĭ expozițieĭ aŭ fost amînate din cauza asasinăriĭ D-luĭ Harrison, primarul orașuluĭ.

Holera în streinătate

Samsun, 2 cazurĭ printre soldațiĭ liberațĭ, venițĭ din Constantinopole.

Ungaria (în cele din urmă 48 ore) 35 cazurĭ, 16 decese.

Roma, 2 cazurĭ suspecte.

Turtukaia, un caz, un deces.

Kadikeny, 2 cazurĭ.

JONNE-MAGDELAINE

LOVITURI CU PATUL PUSTEI

Bazeilles era în flacărĭ.

Divizia din Vassoigne, copleșită de forțe zdrobitoare, se apărase cu eroism.

Cel din urmă batalion al regimentuluĭ II-lea de marină, de sub conducerea comandantuluĭ Lambert, susținuse atacul ziua întreagă, cauzînd pierderĭ însemnate Bavarezilor, carĭ, pentru a se rezbuna contra aceșteĭ rezistențe puternice, începură, după bătălie, a comite crimele cele maĭ îngrozitoare.

Prizonieriĭ de sub ordinul generaluluĭ *von der Thann* fuseseră trecuțĭ pe sub arme. Tuturor casele, uzinelor private și edificiilor publice, carĭ scăpaseră neatinse, li se dedese foc. Bătrîniĭ, femeile și copiĭ, carĭ fugeaŭ de foc, eraŭ azvîrlițĭ în flacărĭ cu forța baionetelor.

Bazeilles a fost teatrul celor maĭ sălbatice atrocitățĭ.

Impușcarea soldaților prizonierĭ și masacrarea locuitorilor nevinovațĭ va rĕmîne ca o vecînică barbarie, de care armata germană nu se va curăți nicĭ o dată.

* * *

Spre seară, doĭ soldațĭ rănițĭ, tărîndu-se cu greutate, mergeaŭ în sat, prin cîmpul întins dintre Remilly și Meuse. Eraŭ soldatul Laurent Droul, un ștrengar din Paris și caporalul Colayrac, din Agen, angajat ca voluntar.

— Drace!... zise parizianul, e intuneric ca într'o subterană...

— Aĭ dreptate; nu se poate zări nimic. Eŭ îțĭ mărturisesc că n'o să pot merge departe cu rana care o am în șold. Simt cum se mișcă glonțul în carne.

— Mie nu mĭ-a rămas glonțul. A străbătut bicepsiĭ și a ieșit afară. Și tot cu ce forță musculară aveam eŭ!... Dar acum, nu maĭ pot!...

Ceĭ doĭ rănițĭ, părăsițĭ de forțe, slabĭ, abia se maĭ tîraŭ.

— Pe singele luĭ D-zeŭ, zise Gasconul, toată noaptea o s'o ducem ast-fel?

* * *

In momentul acela se impiedică de un corp.

— Cine e aci? strigă el.

Un gemăt îĭ rĕspunse.

— E un tovarăș de al nostru, zise soldatul.

Colayrac se aplecă pentru a privi maĭ de aproape, dar părăsindu-l forțele, căzu pe pămînt, în mijlocul insectelor de iarbă pe care bombele le amestecase cu pămîntul în timpul diminețeĭ.

— He! He! reluă caporalul, nu pare de loc vesel...

— Intoarnă-te ca noĭ, zise parizianul.

Colayrac mișcă pe rănit.

— Miĭ de D-zeĭ!... e un prusian!

— Crezĭ?

— Auzĭ vorbă!...

— Clănțăne din dințĭ?

— Nu!... geme...

La rîndul sĕŭ se aplecă și parizianul să-l vadă.

Germanul era rănit la umĕr. Cu gura întredeschisă, el îngîna cuvinte neînțelese.

— Tu aĭ ceva în bidon?

— Mi se pare că aŭ maĭ rĕmas cîte-va picăturĭ de vin.

— Numaĭ cîte-va picăturĭ?

— Numaĭ atît, rĕspunse Gasconul clătinînd sticla înfășurată într'o cămașă de

---

FOIȚA ZIARULUI *ADEVERUL*

31

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

XV

Amorul uneĭ spaniole

Puțin înainte de miezul nopțeĭ, chiar în seara în care lady Edith Merton și colonelul Bertrand se întrețineaŭ în taină precum am povestit maĭ sus, Lolota Vizzini ieșia de la Operă și se întorcea în locuința sa plăcută de pe Arlington street. Ea părea palidă și obosită în momentul în care intră în salonul sĕŭ mic și elegant, urmată de camerista sa care-ĭ ducea buchetele aruncate pe scenă în cursul reprezentațieĭ. Lolota aruncă o privire îngrijită asupra uneĭ cupe de marmoră de Paros, legată cu aur, în care eraŭ îngrămădite cărțĭ de vizită și bilete de invitație.

— Nu e vre-o altă scrisoare, Iosef?—întrebă ea pe lecior, care aprindea luminările.

— Nu, Doamnă.

Ea oftă de nerăbdare și, trîntindu-se pe o canapea, își scoase paltonul căptușit cu blană și-l dădu servitoareĭ.

— Poțĭ să te retragĭ, Iosef — zise ea — și D-ta Jeaneto.

Feciorul ascultă, însă camerista rĕmase cîte-va minute privind cu neliniște pe stăpîna-sa.

— Doamna nu voește să iea vr'o recoreală? — întrebă ea.

— Nu, Jeaneto, mulțămesc, lasă-mĕ. Biata fată ieși din odae încet și cu părere de rĕŭ. Frumoasa spaniolă luă de pe masă un volum legat frumos și-l deschise ca pentru a citi.

In zadar însă. Cartea îĭ căzu din mînă și ea rĕmase adîncită în gîndurĭ.

— E chiar crud — șopti ea — n'a venit la Operă astă-seară! Cît de tristă eram ne-vĕzîndu-l la locul sĕŭ obicinuit! Ce-mĭ păsa de aplauzele mulțimeĭ, de surisurĭ, de buchete, de strigătele de admirațiune! El nu era acolo și pentru mine teatrul părea gol. Și apoĭ, acasă nicĭ o scrisoare, nicĭ un cuvînt. Oh! e prea crud!

Ea își lăsă capul pe pernele de damasc și plînse amar. In rochia-ĭ albă, simplă cu pĕrul împletit în diademă de-asupra frunțeĭ sale de zeiță, ea ere poate maĭ frumoasă de cît cînd se repezea pe scenă în cel maĭ strălucit costum de fee.

Curînd însă ridică fruntea și ștergîndu-șĭ iute lacrimele, care-ĭ mînaŭ pleoapele, strigă cu nerăbdare:

— Unde-mĭ e mîndria? Unde e mîndria nobileĭ rase spaniole, al căreĭ singe curge în vinele mele? — Simt oare dragoste? Lolota Vizzini o fi căzut așa dară copleșită de patima funestă, care înjosește sufletele cele maĭ mîndre și maĭ orgolioase până la nimicire? Și eŭ să sufer ast-fel? Și poate pentru o ființă, căreia nicĭ nu-ĭ pasă de mine?

După cîte-va momente de tăcere, ea urmă vorbindu-șĭ singură:

— Acum o sĕptĕmînă mĕ credeam tot atît de sigură de dragostea luĭ ca de lumina soareluĭ, care ne luminează; dar de cîte-va zile el s'a schimbat, a devenit rece și rezervat. Cînd îĭ vorbesc, gîndurile par a-ĭ rătăci departe și mĭ-rĕspunde cu o sfială abia ascunsă. S'ar putea ca să iubească pe alta? Nu, nu, asta nu se poate. Facă cerul ca nicĭ o dată să nu se întîmple una ca asta! Nu m'așĭ da în lăturĭ de la nimic!

Cum rosti aceste cuvinte, un fior o trecu, dințiĭ i-se încleștară și ochiĭ seĭ scînteiară.

In acest moment se auzi în stradă, uruitul uneĭ gabriolete care alerga în galop și se opri de odată dinaintea porțeĭ. Cine-va bătu în poarta.

— El este!... El este!... strigă ea. Mĕ gîndeam eŭ că o să vie...

Ea aruncă o privire îngrijată într'o oglindă asupra pĕruluĭ sĕŭ în desordine, îl strînse, își puse în el o camelie roșie dintr'un ras.

— N'așĭ voi să vadă că am plîns — șopti ea.

Ușa salonuluĭ se deschise și marchizul de Willongbhy intră în costum de bal. Venea de la lady Edith. Era supărat; cercane vinete îĭ înconjuraŭ ochiĭ.

— Iartă-mĕ, dragă Lolota, că am venit așa de tîrziŭ — zise el pe cînd spaniola îĭ săruta fruntea.—Așĭ fi venit maĭ curînd, m'aĭ fi vĕzut ca de obiceiŭ la operă, dar n'așĭ fi fost silit să mĕ duc în societate; mĕ iertĭ?

— Să te iert!—strigă dinsa. — Nu te vĕd, nu-țĭ string mina, nu aud sunetul dulce al glasuluĭ D-tale? Asta nu-mĭ ajunge? Vino—adaose ea ducîndu-l la o canapea — povestește-mĭ tot ce s'a petrecut de cînd nu te-am vĕzut. Ah! Lionel, sînt numaĭ treĭ zile de atuncĭ și totușĭ mĭ se pare un veac! — și D-tale, Lionel, nu ți s'a părut vremea lungă?

— Da, Lolota, da—respunse el foarte încurcat.

— Dar spune-mĭ la cine s'a dat balul acesta plicticos, care m'a lipsit de plăcerea de a te vedea maĭ curînd?

— La D. Merton, milionarul, — zise tînĕrul, în vreme ce o roșeață vie i-se întinse pe obrajĭ.

— D. Merton? da, zise dănțuitoarea, îmĭ aduc aminte. L-am vĕzut la operă cu femeea sa, foarte frumoasă, ea e fiica lorduluĭ Horton?

Marchizul nu respunse, își rezemă capul pe mîinĭ și-șĭ întoarse fața.

Ea-l privi cîte-va clipe în tăcere, apoĭ, punîndu-ĭ brațul rotund după gît, îĭ zise cu duioșie:

— Lionel, Lionel, ce aĭ tu? Nu eștĭ fericit că te iubesc?

Lionel se uită în ochiĭ eĭ.

— Lolota! strigă el—Lolota! sînt într'adevĕr cel maĭ nenorocit dintre oamenĭ!...

— Lionel! scumpul meŭ Lionel!...

— Da—repetă el cu desperare,—sînt cel maĭ mizerabil om, Lolota. D-zeŭ știe că am căutat să te iubesc cu toată sinceritatea.

— Aĭ căutat să mĕ iubeștĭ? — strigă ea ridicîndu-se cu mîndrie.

— Iartă-mĕ, iartă-mĕ, dacă poțĭ. Cînd te-am vĕzut pentru întîia oară, eram sub impresiunea uneĭ nenorocirĭ grozave.—Fusesem trădat de femeea pe care o adoram.—o femee, care, în fața mea, a dat mîna, făgăduită mie, unuĭ om pe care îl disprețuia. In ziua aceea de desperare și de nenorocire am jurat s'o uit și cerul mĭ-e martor că am făcut toate silințele pentru a izbuti. Atuncĭ te vĕzuĭ, Lolota, și, orbit de frumusețea D-tale, de grația D-tale, cucerit de seducțiunea purtăreĭ D-tale, de farmecul glasuluĭ D-tale, mĭ-am zis: De sigur, dacă așĭ putea să mĕ fac iubit de o ființă atît de perfectă, femeea care m'a trădat ar fi curînd uitată... Intrarăm în relațiunĭ.... ne înprietenirăm curînd și, cu toate că lanțul ce ne leagă ne împiedecă de a fi maĭ mult de cît prietenĭ, prietenia noastră se schimbă curînd în dragoste și te iubiĭ cu toată sinceritatea.

— O credeam, vaĭ! Cu cîtă încredere am crezut—șopti spaniola cu glasul întrerupt de gemete.

— Lolota Vizzini, am întîlnit acum treĭ zile, pe femeea care a fost și este încă geniul cel rĕŭ al vieței mele. Intr'un cuvînt, nebunia m'a apucat iar;—din noŭ am ajuns robul sĕŭ, gata a-ĭ da sufletul. Lolota, D-ta singură poțĭ să mĕ scapĭ de ființa asta infernală, care are înfățișarea unuĭ înger.

(Va urma).

pînză albă. Dar ajunge și atît!... Iĭ voiŭ turna cîte-va picăturĭ pe gît.

Caporalul Colayarac turnă cîte-va picăturĭ de vin printre buzele descolorate ale bavarezuluĭ.

— Aide, înghite, zise parizianul, asta îțĭ va face bine...

— Ceĭ doui soldațĭ eraŭ prăpădițĭ, respiraŭ cu greutate. Cu toate acestea, amîndoĭ avuseseră aceiașĭ idee.

Intr'un inimic căzut la pămînt, rănit de moarte, eĭ vedeaŭ un soldat ca și eĭ, un om care avea nevoe de ajutor. Și eĭ il ajutase.

Caporalul, învins de durere, se întinse pe pămîntul înghețat.

Iar departe se zăreaŭ fîșiĭ de flacărĭ carĭ înroșiaŭ orizontul.

Razeiller ardea necontenit.

* * *

— Droul! strigă Gasconul cu o voce stinsă.

— Ce vreĭ?... întrebă parizianul.

— Mĭ-e sete!

Soldatul clătină bidonul caporaluluĭ: era gol.

— Aĭ golit-o toată... nu știĭ?

— Ah!.. suspină Colayarac; și capul sĕŭ se înclină.

Urmă o tăcere tristă.

Caporalul, întins lîngă prusianul care era în agonie, se gîndea la țara luĭ dulce, cu poene verzĭ, cu șirurĭ lungĭ de plopĭ tremurătorĭ; apoĭ își purta gîndul la muma luĭ neliniștită, la fidanțata luĭ desperată.

Incepu să cadă în delir. O căldură mare îĭ străbătu tot corpul. Și repeta mereŭ:

— Mamă!.... Noutățĭ!.... Bătălie!.... Jeana!...

Parizianul, induioșat, îĭ mîngîie fruntea cu mîna.

— Nu vorbi ast-fel; aĭ curaj, îĭ șoptea el; tu mĕ facĭ să plîng ca un dobitoc... Veĭ vedea în curînd pe Jeana ta!...

Și soldatul învălui cu batista gîtul caporaluluĭ, aĭ căruĭ dințĭ clănțăneaŭ.

— Trebue să îĭ fie frig!... Dacă așĭ putea să îl duc în brațe... Dar nu maĭ pot să merg.

Parizianul făcu o sforțare ca să se ridice în genunchĭ; și își roti privirea pe cîmpul întins, lugubru și acoperit, icĭ, colea, de cadavre.

* * *

Cîte-va puncte luminoase, se zăreaŭ în depărtare.

— Trebue să fie brancardieriĭ uneĭ ambulante...

O rază de bucurie lumină fața sa.

Dar de-odată îngălbeni: distinsese că veneaŭ spre eĭ o grupă de soldațĭ bavarezĭ. Uniĭ purtaŭ felinare; alțiĭ loveaŭ în pămînt cu patul pușteĭ.

— Vaĭ!.. murmură el, înclestîndu-șĭ pumniĭ; mi se pare că ucid pe rănițĭ cu patul pușteĭ.

Se înmuiă de frică și căzu la pămînt, cu ochiĭ împăiejenițĭ.

Prusieniĭ auziră zgomotul cădereĭ și se repeziră spre partea aceia. Recunoscînd pe unul dintre aĭ lor, îl trase de umerĭ maĭ de-oparte.

In acel moment, caporalul se trezi din delirul sĕŭ, se rezemă pe coate și ridică capul, cerînd ajutor.

Un bavarez îl zări, și ridicînd arma îl lovi cu patul pușteĭ.

Gasconul căzu cu capul zdrobit.

Z. Y.

DIFERITE ȘTIRI

DIN CAPITALĂ

INSTITUTUL METEOR. BUCURESTI

București 19 Octombre 1893.

Inălțimea barometrică la 0° . . 755.3
Temperatura aeruluĭ . . . . . 15.°3
Vêntul calm . . . .
Starea ceruluĭ puțin noros . . .
Temperatura maximă de erĭ . . . 17
« minimă de astă-zĭ . . 2

Temperatura la noĭ a variat între 17° și 3°.

Erĭ și astă-zĭ timp frumos. Vîntul cu totul liniștit, dimineața ceață. Barometrul staționar.

—

Citim în ziarul *Gutenberg*, organul lucrătorilor tipografĭ:

Lucrătoriĭ Imprimerieĭ Statuluĭ sunt persecutațĭ în chipul cel maĭ nedemn de către faimosul comptabil Ganea. Ca dovadă despre aceasta ni se comunică următorul fapt:

Lucrătoriĭ, printr'o petițiune, aŭ cerut zilele trecute ministruluĭ de interne ca în vederea greutăților și a nevoilor ce aŭ de satisfăcut cu ocaziunea S-tuluĭ Dimitrie, să li se îngădue a li'se da salariile odată cu ale funcționarilor, adică înainte de Sf. Dumitru.

Ministrul, recunoscând dreptatea lucrătorilor, a aprobat cererea, punând rezoluțiunea ca să li se dea și lucrătorilor salariile odată cu funcționariĭ.

Se vede însă că comptabilul Ganea e maĭ mare în funcțiune de cît ministrul de interne căcĭ pe dată ce a vĕzut rezoluțiunea ministruluĭ s'a făcut foc de necaz și a început să țipe la lucrătorĭ spunîndu-le:

— Poate ministrul să pună și o sută de rezoluțiĭ, eŭ nu ies din regulă! *Ministrul nu știe ce face!* N'am să vĕ daŭ leafa înainte de 30 ale luneĭ!

Acum întrebăm pe ministrul, — despre directorul Imprimerieĭ Statuluĭ nu maĭ vorbim, — cine e oare maĭ mare: comptabilul orĭ ministrul?

Așteptăm să vedem care pe care: ministrul orĭ comptabilul?

Triste timpurĭ aĭ ajuns, coane Lascarake, dacă până și un pîrlit de comptabil își bate joc de ordinele D-tale!

—

Membriĭ societățeĭ preseĭ sînt convocațĭ pentru a treia oară în adunare generală extraordinară pentru Joĭ 21 curent, la orele 8 seara.

Această adunare se va ține cu orĭ-ce numĕr de membri vor fi prezințĭ.

—

Azĭ aŭ început examenele de finele anuluĭ la facultatea de medicină din Capitală.

—

Consiliul de miniștri care s'a ținut erĭ după amiază s'a ocupat cu cestiunea înlocuireĭ maĭ multor prefecțĭ.

Nu se știe însă carĭ anume vor fi sacrificațĭ în afară de ceĭ demisionațĭ.

—

Consiliul inspectorilor generalĭ aĭ armateĭ se vor întruni la 20 Noembrie la ministerul de rĕzboiŭ pentru a stabili nuoile tablourĭ de înaintare.

—

Azĭ a început examenul căpitanilor din corpul I și II de armată aspiranțĭ la gradul de maior.

Sunt inscrișĭ 8 căpitanĭ de geniŭ și 30 de infanterie.

DIN ȚARA

Ni-se scrie din Iașĭ că maĭ mulțĭ editorĭ de cărțĭ didactice aŭ început a face o mulțime de specule cu cărțile. Așa, mulțĭ dintre aceștia scot numaĭ cîte o coală dintr'o carte și pretind elevilor valoarea cărțeĭ întregĭ, iar pentru rest le dă un bon care se află pe coperta primeĭ colĭ, ca cu el să se prezinte la librărie spre a primi restul coalelor.

Acel bon însă e perforat pe coperta cărțeĭ, ast-fel că mulțĭ din elevĭ pierd cupoanele și decĭ rĕmîn răbdătorĭ de baniĭ dațĭ.

Rugăm pe ministrul instrucțiuneĭ să pună capăt acestuĭ soiŭ de gheșeftărie și se interzică cărțile didactice care nu sînt complect tipărite.

—

Epidemia de febră aftoasă a dispărut cu desăvîrșire în districtul Covurluiŭ.

—

In comuna Ciacâra din districtul Brăila, unde s'aŭ ivit maĭ multe cazurĭ de holeră, s'a trimis un detașament de trupe pentru a face să se execute cu cea maĭ mare rigoare mĕsurile sanitare.

—

D. I. Ralet, profesor la facultatea de științe din Iașĭ, a fost numit membru în consiliul general al instrucțiuneĭ în locul D-luĭ C. Goga demisionat.

DIN STREINATATE

O notă a «Agențieĭ Havas» relevează interpretările unor ziare în privința decisiunilor conferințiĭ monetare din Franța și zice că Italia nu va avea dreptul să bată monete nuoĭ divizionare. Dobînda ce Italia va avea să plătească va curge cu începere din ziua cînd va fi înștiințată asupra cantităților de monete retrase din circulațiune. Nu se va preda nuoĭ cantitățĭ de monete până ce precedentele nu vor fi plătite.

—

După *Polit. Correspondenz* camerile italiene vor fi convocate la 23 Noembrie. D. Giolitti are intențiunea să provoace de îndată un vot de încredere.

File rupte din Album

Omul care, într'un moment de mare tristeță, găsește o ușurare în mângâerile ce i se daŭ, este o inimă care uită ușor.

Lamartine.

—

Nicĭ o minciună nu înșală maĭ sigur ca minciuna eșită din ochiĭ uneĭ femeĭ.

Poushkine.

—

Pe visurile sale, stăpân e fie-care.
Cel sărac e încă, maĭ mult ca orĭ și [care].

D. Zamfirescu.

Ultim cuvênt

La curtea cu jurațĭ:

Președintele: — *Cum? te găsesc iarăși aicĭ, după cincĭ anĭ.—Nu voeștĭ a te schimba.*

Acuzatul (cu blândețe): — *Nu mĕ pot schimba.... dar nicĭ D-ta, D-le președinte! nu te-aĭ schimbat.*

ULTIME INFORMATIUNI

Incunoștiințăm persoanele ce ar bine-voi să contribue pentru formarea fonduluĭ din care să se achite amenzile la care sunt condamnațĭ frațiĭ noștri de peste munțĭ, că pot subscrie cu sumele ce vor voi la redacția ziaruluĭ nostru în toate zilele de lucru de la orele 8 până la 12 a. m. și de la 2 până la 7 p. m.

LISTA DE SUBSCRIPȚIE

Pentru acoperirea amenzilor la care aŭ fost și vor maĭ fi condamnațĭ luptătorii Românĭ de peste munțĭ.

Suma din urmă . . . . . . Leĭ 409.25

—

Dăm sub toată rezerva următoarea informație: Uneĭ rude a D-luĭ căpitan Forĕscu, șeful siguranțeĭ publice, furîndu-i-se niște bijuteriĭ, acesta a dat ordin agențilorĭ sĕĭ că dacă în douĕ-zecĭ și patru de ore nu le va găsi, va destitui zece dintre dînșiĭ, — ceea ce a și făcut de oare ce bețiĭ agențĭ n'aŭ putut descoperi pe hoț așa de curînd.

Ceĭ zece agențĭ dațĭ afară, *aŭ fost trașĭ la sorțĭ!*

—

Afacerile tîrguluĭ de rîmătorĭ de la Severin fiind slabe și necorespunzînd așteptărilor, este vorba ca acest tîrg să fie desființat, dacă și dupe închierea convențieĭ cu Austria lucrurile nu se vor îndrepta.

—

Alaltă-ierĭ s'a întîmplat o nouă barbarie militară pe peronul găreĭ din Ploeștĭ.

Un Domn, Iancu Dragomirescu, cîrciumar, se plimba pe peron cu o fată a sa, un caporal ce se afla pe acolo, salută pe fată. Cîrciumarul simțindu-se ofensat (?) reclamă căpitanuluĭ Foișoreanu din reg. 7, Prahova, care se afla și el în gară.

Acest moș Teacă, de recentă creațiune, dă patru zile de închisoare caporaluluĭ.

Un biet bătrin, probabil tată saŭ rudă cu caporalul, roagă în maĭ multe rîndurĭ pe căpitan să nu fie așa de aspru pentru nimica toată.

Căpitanul plictisit, lovi în maĭ multe rîndurĭ cu pumnul, pe bietul bătrîn.

Lumea ce se afla pe peron, era indignată de această faptă neomenoasă.

—

Școala normală de institutorĭ pentru Dobrogea, aĭ căreĭ elevĭ vor fi recrutațĭ numaĭ din fiiĭ dobrogenilor, trebuind să știe turcește, va începe a funcționa în Constanța pe ziua de 1 Noembre viitor.

—

In urma rugăciunilor făcute de întreaga societate dramatică a Teatruluĭ Național, D. Gr. Gr. Cantacuzino și-a retras demisia.

—

Ministerul Cultelor, a acordat un concediŭ de 2 anĭ în streinătate, profesoruluĭ de științe P. Stroescu, pentru a se duce la Geneva unde voește a urma cursurĭ speciale de mineralogie.

—

Azĭ de dimineață a sosit în capitală, batalionul permanent al Dorobanților din Olt; el va ține garnizoană în capitală pe tot timpul erneĭ.

—

In vederea lipseĭ monedeĭ divizionare de argint, lipsă ce se simte în maĭ toate orașele țăriĭ, ministrul de finanțe, a ordonat tuturor casieriilor generale din țară, că să pune la dispoziția publiculuĭ tot argintul de care ar dispune.

In același timp consiliul de miniștri va discuta dacă nu e loc a se bate încă pentru cîte-va milioane monedă de argint.

—

Comisiunea pentru bacalaureat, în raportul sĕŭ către ministru constată că toțĭ candidațiĭ carĭ s'aŭ prezintat anul acesta aŭ fost atît de slabĭ în cît ar fi o rușine ca pentru viitor să se maĭ acorde diplome la ast-fel de elevĭ.

OFICIALE

Sunt numițĭ pe ziua de 13 Octombre: D. Al. Rășcanu ca procuror la tribunalul Tecuciŭ; G. B. Malcocĭ, ca judecător la același tribunal; D. G. Moscu ca procuror la tribunalul Ialomița; D. G. N. Sĕulescu ca supleant la tribunalul Putna; D. Al. Philostrat ca substitut la tribunalul din Roman; D. G. Lucasievicĭ, ca substitut la tribunalul Rimnicu-Sărat.

ULTIME TELEGRAME

VIENA, 19 Octombre. — Impăratul a primit azĭ dimineață pe comitele Taafe, cu care s'a întreținut o oră.

Impĕratul a plecat la 8 jum. seara la Budapesta.

Șefiĭ celor treĭ marĭ cluburĭ, contiuuă a conferi în vederea formăriĭ eventuale a unuĭ cabinet. E speranță de reușită; însă se pretinde că prințul Windischgraetz, căruia i s'ar fi oferit președinția, ar fi refuzat pentru motive private. Adevĕrul este că prințul se află tot în Bohemia și că n'a fost la Viena.

PARIS, 19 Octombre. — D. Carnot a semnat decretul, care convoacă Camerile la 14 Noembre.

Se asigură că președintele consiliuluĭ a invitat pe colegiĭ sĕĭ să prezinte consiliuluĭ cît maĭ curînd proiectele de lege ce ar voi să depue la Cameră. Eĭ maĭ sînt ținuțĭ să expue tendințele lor pentru a constata dacă este unanimitate de puncte de vederĭ în cabinet și de a întocmi, în acest caz un program care ar fi comunicat parlamentuluĭ saŭ pe cale de declarațiune spontanee saŭ ca rĕspuns la vre-o interpelare.

MELILLA, 19 Octombre. — Ierĭ, generalul Ortega cu o coloană puternică de infanterie și cavalerie, a gonit pe Mauriĭ din posițiunile lor întărite. El deblocă forturile înaintate și introduse provisiunĭ.

Generalul a cerut ministruluĭ de rezboiŭ să suspende orĭ-ce trimetere de trupe până ce se vor construi nouĭ barace.

BERLIN, 19 Octombre. — *Post* anunță că Impĕratul are intențiunea să deschiză el însușĭ Rechstagul.

LENS, 19 Octombre. — Vr'o 3000 minerĭ aŭ reluat lucrul în bazinul de cărbunĭ de pămînt din Lens.

BERLIN, 19 Octombre. — Alegerile primare aŭ dat o mare majoritate partiduluĭ liberal, care a reușit în 4 circonscripțiunĭ din Berlin.

TEATRE CONCERTE

Miercurĭ 20 Octombre

Teatru Național. — Mîine seară, Joĭ se va reprezenta piesa *Narcis*, dramă în 5 acte.

Opera Italiană. — Astă seară Miercurĭ, *Trovatore* pentru debutul D-reĭ de Spagni (contralto).

Vinerĭ, *Carmen* cu D-ra Ines Salvador.

Stabilimentul Hugo. — In fie-care seară teatru de varietățĭ cu cele maĭ excelente artiste din streinătate.

BURSA CEREALELOR

Brăila 17 Octombre 1893

Felul	Hect.	Libr.	Prețul		Observațiĭ
Grâŭ	1600	58 1/4	7	35	Magazie
»	2200	57	7	15	»
»	800	56 1/2	6	70	»
»	975	57 3/4	8	30	»
»	1300	56 1/2	7	50	Șlep
»	2950	58	7	40	Magazie
»	2000	59 1/4	8	35	»
»	2020	58			»
»	5000	59	8	30	»
»	3000	58 1/2	8	55	»
»	2800	58 1/4	8	40	Șlep
Por. bul.	1000	59	6	60	»
Ovĕz	2050	°/₀ k	10	70	»
»	4000	°/₀ k	10	15	Vagon
Secară	3625	51 3/4	4	95	Șlep
»	1850	52	5	40	»
Orz	3700	45	4	10	Magazie
»	780	42 1/2	3	85	Șlep
Grâŭ	4505	59	8	80	Magazie
Porumb	25 v	°/₀ k	7	30	Vagon
Grâŭ	3500	57 3/4	8		Magazie
»	1400	58 1/2	8		»
»	2400	56 1/2	7	32 1/2	»
Ovĕz	3700	°/₀ k	10	90	Șlep
»	1750	°/₀ k			»
Secară	8750	52 1/4	5	05	Șlep

CEREALE SOSITE

Pe apă		Pe uscat	
Grâŭ Hect.	216150	Grâŭ Hect.	382000
Secară »	14000	Secară »	13450
Porumb »	75500	Porumb »	50100
Orz »	29150	Orz »	56000
Ovĕz »	10510	Ovĕz »	——
Fasole »	2000	Fasole »	——
Sem. de In	1470	Sem. de In	——

Casa: **Ath. M. Thanu**

MERSUL TRENURILOR

Plecări din București

ORA		TRENURILE MERG SPRE:
5.—	dim.	Giurgiu.
5.35	«	Giurgiu, Constantinopol.
6.45	«	Ciulnița, Slobozia, Fetești, Călărași.
7.—	«	Ploești, Buzĕŭ, Focșani, Adjud, Bacău, Roman, Pașcani, Iașĭ, Slănic (Prahova).
7.30	«	Pitești, Craiova, R.-Vîlcea, Corabia, T.-Jiŭ, Vêrciorova.
7.45	«	Ploiești, Predeal, Viena, Paris.
8.01	«	Giurgiu.
8.10	«	Pitești, Têrgoviște, C.-Lung, Roșiori, T.-Măgurele.
8.50	«	Ploești, Predeal, Doftana, Brașov.
11.45	«	Ploești, Buzĕŭ, Făurei, Brăila, Galați, R.-Sărat, Mărășești.
2.50	seara	Pitești, C.-Lung, Craiova, Têrgoviște.
3.20	«	Ploești, Predeal.
4.03	«	Pitești, Craiova, Vêrciorova, Viena, Paris (Express-Orient).
4.10	«	Ciulnița.
4.40	«	Ploești, Predeal, Brașov, Focșanĭ.
5.25	«	Giurgiu.
5.50	«	Pitești, Têrgoviște, Craiova, Vêrciorova, Viena, Paris (Express-Orient).
6.10	«	Ploești, Buzĕŭ, Focșani.
9.00	«	Ploești, Buzĕŭ, Focșani, Tecucĭ, Bêrlad, Vasluĭ, Iașĭ, Hușĭ.
10.05	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Roman, Pașcanĭ, Iașĭ, T.-Ocna, Piatra-N.
11.05	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Făureĭ, Brăila, Galațĭ.
11.25	«	Piteștĭ, Craiova, Vêrciorova.

Sosiri în București

ORA		TRENURILE VIN DE LA:
5.30	dim.	Ploiești, Buzĕŭ, Brăila, Galați.
6.25	«	Vêrciorova, Craiova, Pitești.
7.15	«	Iași, Pașcani, Roman, Buzĕŭ, Ploești.
8.—	«	Iași, Huși, Tecucĭ, Mărășești, Vaslui, R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploiești.
9.10	«	Predeal, Ploiești.
10.45	«	Giurgiu.
11.20	«	Ciulnița.
11.40	«	Paris, Viena (Express-Orient), Vêrciorova, Craiova, Têrgoviște, Pitești.
12.20	seara	Brașov, Predeal, Ploiești, Focșani.
12.55	«	Craiova, Pitești, C.-Lung, Têrgoviște.
3.50	«	Constantinopol, Giurgiu (Express-Orient).
4.55	«	Giurgiu.
5.10	«	Tecucĭ, Mărășești, Galați, Brăila, Ploiești.
7.20	«	Giurgiu.
7.35	«	Vêrciorova, T.-Jiŭ, Corabia, R.-Vîlcea, Pitești.
8.15	«	T.-Măgurele, Roșiori, C.-Lung, Têrgoviște, Pitești.
8.30	«	Călărași, Fetești, Slobozia, Făurei.
8.45	«	Brașov, Predeal, Doftana, Ploiești, Slănic (Prahova).
9.15	«	Paris, Viena, Predeal, Ploiești.
9.55	«	Iași, Pașcani, Roman, Piatra-N., Adjud, Focșanĭ, Galațĭ, Brăila, Ploeștĭ.
10.55	«	Paris, Viena, Vêrciorova, Pitești (Train Eclair).
11.—	«	R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploeștĭ.

La Tipo-Litografia Dor. P. M. Cucŭ se află de vinzare tot felul de imprimate pentru moșiĭ.